

SPIS TREŚCI

Od redaktora naukowego cyklu Komisja Edukacji Narodowej	11
Wykaz skrótów	15
Wprowadzenie	19

CZĘŚĆ I. OPRACOWANIA

Rozdział I

Tradycje oświatowe ziem Wydziału Wielkopolskiego	33
Średniowiecze (<i>Krzysztof Ratajczak</i>)	33
Nowożytność (<i>Michał Nowicki, Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	37
Akademia Lubrańskiego (<i>Michał Nowicki</i>)	37
Szkolnictwo różnowiercze (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	40
Szkoly jezuickie (<i>Michał Nowicki</i>)	45
Próby powołania szkoły wyższej w Poznaniu przed powstaniem Komisji Edukacji Narodowej (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	50
Przekształcenia w oświacie wielkopolskiej w XVIII w. (<i>Michał Nowicki</i>)	53

Rozdział II

Wydział jako jednostka administracyjna w ramach struktury Komisji Edukacji Narodowej (<i>Krzysztof Ratajczak</i>)	57
--	----

Rozdział III

Szkoła wojewódzka i wydziałowa w Poznaniu 1773–1793	73
Charakterystyka Poznania – pod względem demograficznym, atmosfera intelektualna (<i>Krzysztof Ratajczak</i>)	73
Szkoly poznańskie w latach 1773–1780. Akademia Wielkopolska i Akademia Lubrańskiego (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk,</i> <i>Michał Nowicki</i>)	80
Szkoła wydziałowa poznańska 1780–1793 (<i>Michał Nowicki,</i> <i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	94
Ludzie szkoły – rektorzy, prefekci, nauczyciele, uczniowie (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	94

Program nauczania (<i>Michał Nowicki, Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>) . . .	109
Podręczniki, zeszyty uczniowskie (<i>Michał Nowicki</i>)	133
Działalność wychowawcza szkoły (<i>Michał Nowicki, Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	160
Organizacja roku szkolnego, uroczystości szkolne (<i>Michał Nowicki</i>)	169

Rozdział IV

Szkoły powiatowe i podwydziałowe	173
Szkoła wojewódzka i podwydziałowa w Kaliszu (<i>Michał Nowicki</i>) . . .	173
Charakterystyka miasta	173
Powstanie i funkcjonowanie szkoły wojewódzkiej i podwydziałowej	175
Ludzie szkoły – prefekci, prorektorzy, nauczyciele, uczniowie	182
Program nauczania i jego realizacja	195
Organizacja roku szkolnego, uroczystości szkolne	209
Szkoła powiatowa i podwydziałowa we Wschowie (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	213
Charakterystyka miasta i oświaty przed powstaniem KEN	213
Szkoła wschowska w czasach Komisji przed przejęciem przez cystersów	214
Szkoła pod kierunkiem cystersów	217
Program nauczania i podręczniki	221
Nauczyciele	223
Szkoła podwydziałowa w Trzemesznie (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	224
Charakterystyka miasta i oświaty przed powstaniem KEN	224
Szkoła w Trzemesznie w systemie szkół Komisji	227
Program nauczania, podręczniki	231
Szkoła podwydziałowa w Toruniu (<i>Justyna Gulczyńska</i>)	232
Charakterystyka miasta i oświaty przed powstaniem KEN	232
Funkcjonowanie szkoły toruńskiej	234
Podręczniki i program nauczania	237
Nauczyciele	241
Szkoła powiatowa w Międzyrzeczu 1773–1781 (<i>Dorota Żołądz-Strzelczyk</i>)	242
Charakterystyka miasta i oświaty przed powołaniem Komisji	242
Funkcjonowanie szkoły w ramach KEN	244

Rozdział V

Szkoły parafialne na terenie Wielkopolski w czasach KEN

(Krzysztof Ratajczak)	247
Szkolnictwo parafialne przed XVIII w.	247
Szkoły parafialne w czasach KEN	248
Szkoły protestanckie	263
Program nauczania szkół parafialnych w świetle ustawodawstwa i piśmiennictwa pedagogicznego KEN	264
Zakończenie	269
Bibliografia	275
Summary	297
Spis ilustracji	309

CZĘŚĆ II. ANEKSY ŹRÓDŁOWE

<i>Delegacja do komisji poniżej opisanej, 2 listopada 1773 r.</i>	314
<i>Opis Bursy Szoldrskich z 1773 r.</i>	315
<i>Delegacja do Akademii [Lubrańskiego] wraz z dokumentem protekcijnym, 9 października 1780 r.</i>	316
<i>Dokument konkordaty Komisji Edukacji Narodowej z biskupem Onufrym Okęckim, 24 marca 1781 r.</i>	317
<i>Delegacja w sprawie niezabezpieczonych sum pojezuickich w archidiecezji, 8 listopada 1781 r.</i>	322
<i>Dokument konkordaty Komisji Edukacji Narodowej z arcybiskupem Antonim Ostrowskim, 1 grudnia 1781 r.</i>	323
<i>Raport z wykonania przez biskupa poznańskiego postanowień konkordaty, 22 czerwca 1782 r.</i>	326
<i>Wizyta generalna Szkół Wydziałowych Poznańskich odprawiona przez ks. Franciszka Kolendowicza świętej teologii doktora, w Akademii Krakowskiej moralnej profesora, dziekana wiślickiego, delegowanego od Prześwietnej Komisji Edukacyjnej wizytatora, zaczęta dnia 12 lipca 1782, skończona dnia 15 miesiąca tegoż i roku</i>	331
<i>Wizyta druga przez W. Jm. Ks. Bonifacego Garyckiego św. teologii i obojga prawa doktora, prawa starorzymskiego w Szkole Głównej nauczyciela, kolegiaty Wszystkich Świętych kanonika, wizytatora generalnego zaczęta dnia 30 czerwca skończona dn. 3 lipca r. 1783</i>	339
<i>Wizyta Szkół Poznańskich Zgromadzenia Akademickiego odprawiona w roku 1783 przez ks. Józefa Przyłuskiego, rektora Wydziału Wielkopolskiego, zaczęta dnia 8 listopada, skończona dnia 13 tegoż miesiąca</i>	341

Wizyta generalna Szkół Poznańskich Zgromadzenia Akademickiego odprawiona przez Jm. ks. Józefa Bogucickiego filozofii i teologii doktora, historii kościelnej w Szkole Głównej Koronnej profesora, Szkół Narodo- wych generalnego wizytatora w roku 1784 zaczęta dnia 27, a skończona 30 czerwca	344
Wizyta szkół poznańskich zgromadzenia akademickiego, odprawiona w roku 1784 przez Jm. ks. Józefa Przyłuskiego rektora Wydziału Wielko- polskiego, zaczęta dnia 11 listopada, skończona dnia 15 tegoż miesiąca	347
Wizyta generalna szkół wydziałowych poznańskich Zgromadzenia Akademickiego, odprawiona przez W. Jm. ks. Franciszka z Gołąbków Jezierskiego kanonika kolegiaty kaliskiej filozofii i teologii doktora, szkół wszystkich w Królestwie Polskim powszechnego wizytatora, zaczęta dnia 15 miesiąca lipca a skończona 18 w roku 1785	349
Wizyta szkół poznańskich zgromadzenia akademickiego, odprawiona w roku 1785 przez ks. Józefa Przyłuskiego kanonika kaliskiego, rektora szkół Wydziału Wielkopolskiego, zaczęta dnia 21 grudnia, skończona 23	352
Wizyta generalna szkół wydziałowych poznańskich zgromadzenia aka- demickiego, odprawiona roku 1786 przez ks. Walerjana Bogdanowicza oboja prawa doktora, w Szkole Głównej Koronnej prawa kościelnego nauczyciela, wizytatora generalnego, zaczęta dnia 6 czerwca, skończona 10go tegoż miesiąca	354
Wizyta szkół poznańskich zgromadzenia akademickiego, odprawiona w roku 1786 przez ks. Józefa Przyłuskiego kanonika kaliskiego, rektora szkół wydziału wielkopolskiego	357
Wizyta generalna szkół poznańskich zgromadzenia akademickiego, odprawiona w r. 1787 przez W. Jm. ks. Bonifacego Garyckiego wizytatora generalnego. Zaczęła się 4 czerwca, skończona 6 tegoż miesiąca	358
Wizyta generalna szkół poznańskich zgromadzenia akademickiego, od- prawiona w roku 1788 przez W. Jm. ks. Józefa Muszyńskiego oboja prawa doktora, kolegiaty krakowskiej Wszystkich Świętych kanonika z Moralnego Szkoły Głównej Koronnej Kolegium wizytatora generalne- go. Zaczęta dnia 2go, skończona 5go lipca	362
Wizyta generalna szkół wydziałowych poznańskich zgromadzenia aka- demickiego, odprawiona w roku 1789 przez Jana Kantego Krusińskiego filozofii doktora, matematyki niższej profesora w Szkole Głównej Ko- ronnej z Kolegium Fizycznego, wizytatora generalnego zaczęta dnia 6, a skończona 9 czerwca	365

Wizyta generalna szkół poznańskich zgromadzenia akademickiego, odprawiona w roku 1790 przez Jm. ks. Przyłuskiego kanonika katedralnego poznańskiego i kaliskiego, rektora szkół wydziału wielkopolskiego, generalnego wizytatora, zaczęta dnia 7 czerwca, skończona dnia 11 tegoż miesiąca	368
Zalecenia wizytacyjne Franciszka Kolendowicza z 1783 r.	370
Zalecenia wizytacyjne Bonifacego Garyckiego z 1783 r.	372
Zalecenia wizytacyjne Józefa Przyłuskiego z 1783 r.	373
Zalecenia wizytacyjne Józefa Bogucickiego z 1784 r.	373
Zalecenia wizytacyjne Józefa Przyłuskiego [1784–1785]	373
Zalecenia wizytacyjne Franciszka Jezierskiego z 1785 r.	374
Zalecenia wizytacyjne Waleriana Bogdanowicza z 1786 r.	375
Zalecenia wizytacyjne Bonifacego Garyckiego z 1787 r.	378
Zalecenia wizytacyjne Józefa Muszyńskiego z 1788 r.	380
Zalecenia wizytacyjne Jana Kantego Kryńskiego z 1789 r.	382
Zalecenia wizytacyjne Józefa Przyłuskiego z 1790 r.	384
Zalecenia wizytacyjne Antoniego Popławskiego z 1791 r.	385
Zalecenia wizytacyjne Jana Kantego Krusińskiego z 1792 r.	386
Dzieje domowe albo opis przez dni osobliwszych dziejów i przypadków zdarzonych w szkołach większych kaliskich wydziału poznańskiego od roku 1781 dnia 1 października	387
Indeks nazwisk	421
Indeks nazw geograficznych	433